Učinkovito ravnanje s padavinskimi vodami: padavinske vode ne sodijo v javno kanalizacijo

Padavinske (meteorne) vode ni dovoljeno odvajati v javno kanalizacijo, namenjeno komunalnim in industrijskim odpadnim vodam. Padavinska voda namreč ob večjih nalivih močno obremenjuje kanalizacijski sistem, kar lahko povzroči poplave, okvare sistema in dodatne stroške čiščenja.

Izvajalec javne službe, Javno podjetje Nigrad iz Skupine JHMB, vas obvešča, da ste lastniki dolžni spoštovati pravila in zakonske ter tehnične zahteve za izločitev padavinskih voda iz sistema javne kanalizacije.

Stvarnopravni zakonik določa, da mora lastnik sam poskrbeti za padavinsko vodo, vsi predpisi EU in RS sledijo temu določilu

Stvarnopravni zakonik (UL RS 87/02 in 91/13) v svojem 87. členu navaja, **da mora lastnik nepremičnine storiti vse potrebno, da meteorne padavine z njegove zgradbe ne odtekajo oziroma na padajo na tujo nepremičnino.** V povezavi s prepovedanimi imisijam pa v 75 . členu določa, da mora lastnik nepremičnine pri uporabi nepremičnine opuščati dejanja in odpravljati vzroke, ki izvirajo iz njegove nepremičnine in otežujejo uporabo drugih nepremičnin čez mero, ki je glede na naravo in namen nepremičnine ter glede na krajevne razmere običajna, ali povzročajo znatnejšo škodo. Prav tako je brez posebnega pravnega naslova prepovedano kakršnokoli motenje s posebnimi napravami.

Predpisi, ki so vezani na odvajanje padavinske vode

- Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (UL RS 98/15, 76/17, 81/19, 194/2, 44/22 – ZVO-2 in 21/25 – ZOPVOOV) v svojem 24. členu 4. odstavka določa, **da mora biti pri načrtovanju, gradnji, rekonstrukciji in vzdrževanju objektov v aglomeraciji zagotovljeno, da se predvidijo in izvajajo ukrepi za zmanjševanje količin padavinske odpadne vode, ki se odvaja v javno kanalizacijo.**
- Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (UL RS 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2, 75/22 in 157/22) v svojem 17. členu določa, **da mora lastnik objekta padavinsko odpadno vodo, ki odteka s strehe objekta, odvajati neposredno ali posredno v vode**, kadar je to tehnično

izvedljivo, razen če to vodo uporabi kot dodatni vir vode za namene, pri katerih ni treba zagotoviti kakovosti za pitno vodo, na primer splakovanje stranišč, pranje perila ali zalivanje, in se za tako uporabljeno padavinsko odpadno vodo zagotovi izvedba ukrepov iz prejšnjega člena.

- Zakon o vodah (UL RS 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US, 78/23 – ZUNPEOVE in 52/24 – odl. US) v svojem 92. členu glede varstva pred padavinskimi vodami določa, da **lokalna skupnost skrbi za varstvo pred škodljivim delovanjem padavinskih voda v ureditvenih območjih naselij**. Navaja tudi, da varstvo pred škodljivim delovanjem padavinskih voda obsega zlasti ukrepe za zmanjševanje odtoka padavinskih voda z urbanih površin in ukrepe za omejevanje izlitja komunalnih in padavinskih voda.

Modrozelena infrastruktura kot trajnostni pristop

Zelo dobrodošlo ali kar nujno je obvladovanje padavinske vode s pomočjo **»modrozelene infrastrukture«.** Gre za inženirske ukrepe, ki sledijo naravnim procesom vodnega kroga, kot so zadrževanje, ponikanje, izhlapevanje. Med primeri modrozelene infrastrukture so zelene strehe in fasade, ponikovalni sistemi in zbiralniki deževnice, infiltracijske kotanje, infiltracijski jarki, deževni vrt, zatravljeni jarki, prepustna parkirišča, tlakovci … Skoraj vsaka zelena površina je lahko tudi modrozelena infrastruktura, ni pa čisto vsaka zelena tudi modrozelena. Veliko je zelenic, ki nimajo aktivnega upravljanja vode. Predstavljajmo si park, ki sicer poskrbi za padavinsko vodo, ki neposredno pade nanj, ne speljemo pa vanj tudi vode iz utrjenih površin v okolici.

Modrozelena infrastruktura lahko prinaša urbanim naseljem številne koristi, v njej pa se združujejo tudi drugi vidiki, kot so prijetnost bivanja, hlajenje urbanih površin, bolj zdravo okolje. Veliko govorimo o vročinskih otokih v mestih in o tem, kako za hlajenje potrebujemo drevesa. A drevesa v suši, ko jim zmanjka vode, prenehajo evaporirati in

okolice ne hladijo več aktivno, nudijo le še senco. Seveda potrebujemo drevesa, a ta potrebujejo tudi ustrezno preskrbo z vodo.

Modrozelena infrastruktura je del trajnostnega urbanega razvoja in nas spodbuja k oblikovanju okolju prijaznih mest, ki se lažje spopadajo s posledicami podnebnih sprememb, kot so vročinski valovi in močne padavine.

Javna kanalizacija je gospodarska javna infrastruktura

Ker je javna kanalizacija kot gospodarska javna infrastruktura nedvomno tuja nepremičnina, ki jo imamo v najemu s strani Mestne občine Maribor, je pravilno, da se padavinske vode ne stekajo v sistem javne kanalizacije.

Sistem javne kanalizacije je razvejan; ločimo sistem javne kanalizacije in reševanje padavinske vode na več načinov.

- Javni kanalizacijski sistem mestno jedro: zaradi prostorske stiske in pozno zgrajene čistilne naprave je večina kanalizacije, razen novogradenj in rekonstrukcij, kot so Glavni trg, Lent, Medvedova, Koseskega – ločen sistem, izveden na mešan – skupni kanalizacijski vod.
- Javni kanalizacijski sistem na območju, kjer je prodec, je večinoma urejen tako, da se padavinska voda zbira oz. ponika v podtalju, saj so za to izpolnjeni vsi potrebni pogoji.
- Izvedba v ločenem kanalizacijske sistemu, tako meteorni kot komunalni del – Limbuš, Razvanje, Zrkovci, Kamnica ...
- Na ostalih kanalizacijski delih pa so skupni vodi z zadrževalniki in razbremenilniki, ki vodo zadržijo in nato višek prelijejo v odvodnik; predvsem velja to za glavne kolektorje, kot so Gorkega, Ljubljanska, Dravograjska, kjer so pred desnobrežnim kolektorjem t. i. veliki zadrževalniki.

Z upoštevanjem smernic do učinkovitega ravnanja s padavinsko vodo

Da bi vsi skupaj prispevali k boljši ureditvi odvajanja padavinske vode, vas prosimo, da upoštevate smernice, podane v nadaljevanju.

- Preverjanje strešnih žlebov in cevi: *redno čistite žlebove in cevi, da preprečite zamašitve in prelivanje vode; zagotovite, da voda teče po predvidenih poteh.*
- Zbiranje padavinske vode: *kjer je mogoče, zbirajte padavinsko vodo za kasnejšo uporabo, na primer za zalivanje vrta; s tem zmanjšate količino vode, ki odteka v javno kanalizacijo.*
- Ustrezna namestitev zbiralnikov za vodo: *poskrbite, da so zbiralniki pravilno nameščeni in vzdrževani; zbiralnike redno čistite, da preprečite razvoj škodljivih mikroorganizmov.*

- Odvajanje vode na zelenice: *kjer je možno, preusmerite padavinsko vodo na zelenice ali v tla; to pomaga pri naravnem ponikanju vode in zmanjšuje obremenitev kanalizacijskega sistema.*
- Upoštevanje lokalnih predpisov: *upoštevajte predpise občine glede odvajanja padavinske vode; gradbena dela, ki vplivajo na odvodnjavanje, morajo biti izvedena v skladu z zakonodajo.*

Hvala za razumevanje in spoštovanje teh smernic. S skupnimi močmi in sodelovanjem bomo prispevali k učinkovitejšemu ravnanju s padavinsko vodo in varnejšemu bivalnemu okolju.